

Институт за Одржливи Стратегии

ИОС - ЦЕНТАР ЗА СУПЕРВЕШТАЧЕЊА

“Institute for Sustainable Strategies – Center for Super-Expertise” (ISS-CSE).

ПОЛИТИКА ЗА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ

1. Вовед

Институтот за одржливи стратегии ИОС – Центар за супервештачење ДОО Скопје (во натамошниот текст: **Институтот**) е целосно посветен на заштитата на личните податоци и приватноста на физичките лица. Оваа политика ги утврдува принципите, правилата и постапките за обработка на лични податоци во согласност со **Законот за заштита на личните податоци** на Република Северна Македонија („Службен весник на РСМ“ бр. 42/20 и 294/21), кој е усогласен со Општата регулатива за заштита на податоци (GDPR) на ЕУ.

Како организација која се занимава со истражување, развој и примена на напредна вештачка интелигенција (супервештачење), Институтот обработува лични податоци во контекст на проекти, соработка со партнери, вработувања и други активности. Ние признаваме дека употребата на AI носи дополнителни ризици за приватноста и се обврзуваме да ги минимизираме преку принципи како **Privacy by Design** и **Privacy by Default**.

Оваа политика се применува на сите вработени, соработници, партнери и трети страни кои обработуваат лични податоци во име на Институтот.

2. Дефиниции

- **Лични податоци:** Било каква информација што се однесува на идентификувано или идентификувачки физичко лице (на пр. име, е-пошта, IP адреса, биометриски податоци).
- **Специјални категории на податоци:** Податоци кои откриваат раса, етничко потекло, политички мислења, религија, здравје, сексуална ориентација итн.
- **Обработка:** Било каква операција со лични податоци (собирање, чување, употреба, пренос, бришење).
- **Контролор:** Институтот, кој ги одредува целите и средствата за обработка.
- **Обработувач:** Трета страна која обработува податоци во име на Институтот.
- **Субјект на податоци:** Физичко лице чии податоци се обработуваат.

3. Принципи на обработка

Институтот се придржува до следните принципи:

- **Законитост, фер и транспарентност:** Обработката е законска, фер и транспарентна.
- **Ограничување на целта:** Податоците се собираат за конкретни, експлицитни и легитимни цели.
- **Минимизација на податоци:** Се собираат само неопходни податоци.

Институт за Одржливи Стратегии

- **Точност:** Податоците се точни и ажурирани.
- **Ограничување на чување:** Податоците се чуваат онолку колку што е потребно.
- **Интегритет и доверливост:** Податоците се заштитени од неовластен пристап.
- **Одговорност:** Институтот може да докаже усогласеност.

Во контекст на AI:

- Се применува **анонимизација** или **псевдонимизација** каде е можно.
- Се избегнуваат предрасуди (bias) во AI моделите преку тестирање и разновидни податоци.
- AI системите се дизајнирани со **човечки надзор** за клучни одлуки.

4. Законска основа за обработка

Обработката е базирана на:

- Согласност на субјектот.
- Договор (нпр. со вработени или клиенти).
- Законска обврска.
- Легитимен интерес на Институтот (по проценка на баланс).
- Заштита на витални интереси.

За специјални категории – само со експлицитна согласност или законско исклучување.

5. Права на субјектите на податоци

Субјектите имаат право на:

- Пристап до своите податоци.
- Исправка.
- Бришење („право да се биде заборавен“).
- Ограничување на обработка.
- Преносливост.
- Приговор.
- Не да бидат предмет на автоматизирани одлуки (вкл. профилирање во AI).

Барањата се обработуваат во рок од 30 дена. Контакт: ioscsv.mk@gmail.com

6. Посебни правила за AI и супервештачење

- **Data Protection Impact Assessment (DPIA):** Задолжителна за AI проекти со висок ризик (нпр. профилирање, големи податоци).
- **Транспарентност:** Корисниците се информирани кога AI обработува нивни податоци.
- **Минимизација:** AI модели се тренираат со минимални податоци; се претпочитаат анонимизирани сетови.
- **Безбедност:** Редовни аудити за bias, сигурност и приватност.
- **Пренос на податоци:** Само со соодветни гаранции (нпр. стандардни клаузули).

Посебни правила за лични податоци стекнати во процес на вештачење:

- Личните податоци кои ќе бидат ставени на увид или обезбедени на Институтот во рамки на вештачење (судско, вонсудско или друго експертско вештачење) ќе се обработуваат **исклучиво за целите на конкретниот предмет/вештачење** за кој се обезбедени.
- Овие податоци ќе се користат само за изработка на наод и мислење, анализа и други активности директно поврзани со бараното вештачење.
- **Забрането е какво било споделување, умножување, репродукција, дистрибуција или пренос** на овие лични податоци на трети страни (освен ако тоа е законски задолжително, нпр. по судска наредба).
- По завршување на вештачењето, сите лични податоци ќе бидат трајно избришани или вратени на барателот, во согласност со роковите за чување утврдени во политиката.
- Достапот до овие податоци е строго ограничен само на овластените вештачи и соработници директно вклучени во предметот.

7. Технички и организациски мерки

- Шифрирање на податоци.
- Контрола на пристап (role-based access).
- Редовни обуки за вработените.
- Инцидентен менаџмент (пријавување на прекршоци до АЗЛП во 72 часа).
- Назначен **Службеник за заштита на податоци (DPO)**: Елена Темелковска Аневска.

8. Пренос на податоци надвор од РСМ

Преносот е дозволен само во земји со адекватно ниво на заштита или со соодветни гаранции

9. Пријавување прекршоци и заштита

- Пријавување на инциденти анонимно преку ioscsv.mk@gmail.com
- Заштита од одмазда за пријави.
- Сите инциденти се истражуваат и пријавуваат до Агенцијата за заштита на личните податоци (АЗЛП).

10. Тренинг, мониторинг и ревизија

- Редовни обуки за заштита на податоци и приватност во AI.
- Годишни ревизии и извештаи.
- Формирање на Комитет за заштита на податоци.

11. Санкции

Кршење на политиката може да доведе до дисциплински мерки, вклучувајќи отказ.